

ŠVIESA

JORNAL LITUANO
„Šviesa-Luz“
Orgão de Comunidade
Lituana de SÃO JOSÉ

Redakcija ir Administracija:
MATRIZ DE SANTO ANTO-
NIO DO PARY
Telefonas 2-6252.
Caixa Postal. 4-118.

Atsakomasis Redaktorius
Jesus Saborido Montanes

METAI IV

SÃO PAULO. 1938 M., NOVEMBRO - LAPKRIČIO 19 D.

Nr. 47 (165)

Mirė S. Paulo Arkivyskupas

ISPANIJOJE

Pereito ketvirtadienio naktį nacionalistai baigė karo operacijas dešiniajame Ebro krante. Užimdami Flix miestą, išstumė vyriausybinius ir kairiąjį Ebro krantą. Tuo būdu Ebro fronte padėtis tokia pati, kokia buvo šių metų liepos mėn., kai vyriausybiniškai, norėdami sutrukdyti nacionalistų žygiavimą į Valenciją, staigia puolimu buvo pralaužę frontą ir peržengę Ebro upę.

Ši Ebro operacija abiem pusėm kainavo labai daug aukų. Telegramos praneša, kad dėl jos nepasisekimo vyriausybiniškai kaltina savo vyriausybę. Reikalaujama, kad pasitrauktų Negrin ir būtų sudaryta koalicinė vyriausybė, įsileidžiant kraštutinės kairės ir anarchistų atstovus.

Karo veiksmams buvo gyvi ir kituose frontuose. Vyriausybiniškai puolė prie Segre ir kitose vietose. Nacionalistai bombardavo Valenciją su Madridu, o taip pat jų orlaiviai saugojo vyriausybinių krantus, kad nentvežtų svetimi laivai karo medžiagos ir maisto. Buvo suimtas vienas prancūzų laivas, bet, bėdydint nacionalistų karo laivui jį i uostą, pabėgo.

NAUJI PERSEKIOJIMAI VILNIJOJE

Svenčionių apskrity lenkų policija iškūrė keletą gyv. namų. Ko ieškojo nežinia.

Kontribucija ir ikaitai

Už von Rath nužudymą Vokietijos vyriausybė savo žydams uždėjo viena milijardą markių kontribucijos. Tokią kontribuciją vokiečiams buvo uždėję prancūzai po 1871 metų karo. Tai yra pretekstas užgrobti visą Vokietijoje gyvenančių žydų turta.

Himleris, Berlyno policijos vadas, areštuotų žydų giminėms pareiškė, kad jei užsienų žydai puls Vokietiją ir toliau, areštuotieji bus laikomi įkaitais kalėjime iki gyvos galvos.

Vaistinė

DON BOSCO

Savininkas JUOZAS LUKOŠEVICIUS

Didelis pasirinkimas įvairių rūšių vaistų—vietinės gamybos ir užsieninių.
Kainos minimalios.
Lietuviams daroma nuolaida!

RUA BOM PASTOR, 18
YPIRANGA Tel.: 3-0100

Sekmadienio anksčiau rytą mirė pirmasis São Paulo Arkivyskupas Dom Duarte Leopoldo e Silva.

Gimė 1867 metais 4 balandžio Taubaté; lankė tenkėtą šv. Jono Evangelisto gimnaziją, kuri anuo metu buvo labai garsi, vedama prof. Dr. Antonio Quirino de Souza e Castro. Būsimasis Arkivyskupas pasižymėjo nepaprastais gabumais, baigdamas pirmuoju tą gimnaziją ir įstodamas į São Paulo teisių fakultetą, nes, leterdamas dar 18 metų amžiaus, nebuvo priimtas į Rio de Janeiro medicinos fakultetą, kur buvo įteikęs prašymą. Sulaukęs 18 metų, teisę metė ir ėmėsi medicinos. Antrasis studentavimo metais sunkiai susirgo ir poto nusprendė, kad nekūnus, o sielas gydyti yra jo pašaukimas.

Pasveikęs, stojo į São Paulo kunigų seminariją. Baigęs seminariją buvo išvestas kunigu ir kurį laiką vikaravo. Tačiau bažnytinės hierarchijos karjerą darė labai greitai. Jau 36 metus amžiaus turėdamas, skiriamas Curityba vyskupu. 1907 metais perkeliamas užimti São Paulo vyskupo vietos, likusios laisvos mirus Dom José de Camargo Barros, nuskenusio su «Sirio» laivu.

São Paulo vyskupija prie Dom Duarte vystėsi nepaprastu tempu. Netrukus ji pakelta į arkivyskupiją ir įkurtos kelios vyskupijos, kurių šiandien yra net 12. Vėloniai teko garbė būti pirmuoju naujai įkurtos São Paulo arkivyskupijos arkivyskupu.

Jo nuopelnai Katalikų Bažnyčiai Brazilijoje ir veikla socialinėje srityje yra tiesiog milžiniški.

Pirmosios labdaringosios draugijos šiame mieste yra visos įkurtos jo. Iš tokių tenka pirmoji eilę pažymėti leprozininkams institutas, vėliau perimtas savivaldybės; krikščionių darbininkų sąjunga, išplėtus savo veiklą vi soje arkivyskupijoje.

Europos Didžiajam Karui baigiantis, São Paulo miestą nusiaubė baisi gripo epidemija. Nebuvo šeimos, mirties nepaliestos. Lavonų krūvos gultų gatvėse, nes nebuvo kam jų laidoti. Paulistai ir dabar pasakoja, kaip jų vyskupas Dom Duarte vaikščiojo po miestą, ieškodamas nelaimingųjų ir nešdamas dvasinę pagūdą ir medžiaginę pagalbą.

1924 ir 1932 metų revoliucijose São Paulo estadui teikė didį patarnavimą, o po revoliucijos savo įtaka išgelbėjo ne vieną nuo bausmės.

Garsus buvo ir kaip pamokslininkas bei rašytojas.

Jau senokai kentėjo ligos skausmus, kuri sekmdienio, lapkričio 13 d rytą, jam nutraukė gyvybę. Seštadienio yelų vakarą staiga pablogėjo sveikata. Nieko negalėjo bepadėti nė įkviestas gydytojas. Aprūpintas šv. Sakramentais, pirmą valandą nakties mirė.

Vos žinia pasklido mieste, visus apgaubė gedulas. Federalinis Interventorius paskelbė oficialų trijų dienų gedulą, ir tai, kad miręs Arkivyskupas būtų laidojamas Valstybės vice-prezidentui rezervuotomis laidojimo apeigomis. Pats interventorius p. Adhemar de Barros su estado sekretoriais dalyvavo laidotuvėse ir nešė Arkivyskupo karstą.

Gavęs žinių apie Dom Duarte mirtį, į São Paulo specialiu traukiniu iš Rio de Janeiro išvažiavo Kardinolas Dom Sebastião Leme. Iškilmingai vyriausybės ir miesto dvasininkų sutiktas, tuojau nuyko į Arkivyskupo rūmus, iš kur jo karstas buvo perneštas į laikinąją Katedrą — Santą Iphigenia bažnyčią. Ten buvo paliktas, kad galėtų aplankyti ir paskutinę pagarba Mirusiam atiduoti saupauliškiai.

Laidotuvės įvyko 15 lapkričio, brazilų tautinės šventės dieną.

Gedimasis šv. Mišias laikė Kardinolas. Po to kūnas aukštųjų Vyriausybės ir Bažnyčios atstovų buvo perneštas į naujosios Katedros Kriptą Largo da Sé ir ten palaidotas. Procesijoje dalyvavo jūros žmonių ir visa São Paulo dvasiškija, o taip pat diplomatinio korpuso nariai.

Lietuviai katalikai prie Dom Duarte kapo taip pat giliai liūdi. Visi žinomi kad jo leidimu ir intervencija lietuviai gavo savo dvasios reikalams gimtąja kalba rūpinti šio miesto brazilų šv. Au tano bažnyčioje pamaldas ir leidimą apsigyventi čia saviems kunigams ir vienuolėms. Viskas jau buvo parengta ir paripijos teisėms Villa Zelinoje pripažinti. Deja, nelaukta mirtis sutrukdė tą planą.

Dar tenka pabrėžti, kad lietuviai kunigai São Paulo Kūrijoje, savo tautiečių dvasiniais reikalais kreipdamiesi visada sulaukdavo didžiausio palankumo. Dom Duarte — tai dar vienas didis lietuvių Bičulis, nuėjęs į kapus. Šia proga tenka apgalvestauti, kad štam tauriam Brazilijos vyrui mūsų buv. diplomatai nėra parodę jokie dėmesio. Puošdami ordinais biznierių žydelių krūtines, nerado reikalo dekoruoti to, kuris lietuviams pirmas rūpinosi jau tada, kai dar jokio savo atstovo čia neturėjo.

Naują São Paulo Arkivyskupą paskirs Popiežius. Kol tai įvyks, Arkivyskupiją valdyti Kapitula išrinko vad. Kapitulinį Vikarą: Monsinjorą João Baptista Martins Ladeira.

ESTAI DEKORAVO LIETUVOS PREZIDENTA

Estijos prezidento M. Pactso aktu A. Smetonai suteiktas Baltosios Žvaigždės I-ojo laipsnio ordinas. Lietuvos prezidentas dekoravo estų brigados generolą Jonson L. D. K. Gedimino I-ojo laipsnio ordinu.

SEIMELIO RINKIMAI — 11 GRUODŽIO

Klaipėdos krašto gubernatorius patvirtino vyriausią Klaipėdos krašto seimelio rinkimų komisiją. Patys rinkimai įvyks 11 gruodžio. Lietuviai į rinkimus eis trimis sąrašais. Hitlerininkai — vienu: Einheitsliste.

Kinai atsigrėbia

Čangkaičeo kariuomenė po didelių pralaimėjimų, atrodo, vėl ima atsigrėbti. Paskutiniai pranešimai sako, kad kinai vėl apsupo Kantoną, kurį buvo užėmę japonai. Japonai traukiasi atgal.

Quinze de Novembro

Pereitą antradienį Brazilija švenčė Respublikos šventę. Monarchija buvo panaikinta ir paskelbta respublika 1889 metų lapkričio mėn. 15 d. Dėl Arkivyskupo mirties ir oficialaus gedulo, iškilnių São Paulo mieste nebuvo.

O Dia da Bandeira

Lapkričio mėn. 19 d. Brazilija švenčė vėliavos šventę. Tai yra simbolinė diena, turinti reikšti visų Brazilijos gyventojų ir visų estadų vienybę.

GALAS BIŠIAMS

Federalinė vyriausybė išleido dekretą, draudžiantį bišių lošimo istaigas; kurie tarpininkaus ar patys loš, bus emarkiai baudžiami.

LIETUVIAI BIZNIERIAI!

Jau pats laikas užsisakyti sieninius kalendorius su Jūsų biznio reklama. Dovanodami tokį kalendorių savo klientams, suteiksite jiems malonumo ir išgarsinsite savo įmonę. Atsiminkite: sieninis kalendorius yra vienintelė reklamos priemonė, kurią nerelkia mokėti imposto. Kreipkitės į lietuvišką spaustuve, Rua da Mooca, 1721. Darbas švarus ir skubus. Duodame 10% nuolaidos.

ITALIJA GERBS BAŽNYČIOS TEISES

Kaip žinoma, Italija, sekama vokiečiais, įsivedė pas save rasnius įstatymus, kuriuos nukreipia ypač prieš žydus. Buvo išdirbti įstatymų projektai, kuriais draudžiamos moterystės italų su žydais, ir jei tokios jau įvykusios, laikomos nelegalios. Be to, italams draudžiama sandyti žydes tarnaites ar patiems parrisamdyti tarnauti žydams.

Tie vyriausybės sumanymai, kurie paliečia mlėrią moterystę, tuojuo sulaukė griežto Bažnyčios atstovų protesto ir kritikos, kaip nesideriną su Evangelijos skelbiama visų rasių prieš Dievą lygybe. Pats Popiežius prieš tokių įstatymų įvedimą Italijon pasipriešino vieša kalba. Fašistų spauda puolė ta proga Bažnyčią ir Popiežių. Buvo laukiama santykių tarp šv. Sosto ir Italijos vyriausybės įtempimo. Kai kurie pesimistai pranašavo net visišką tų santykių nutraukimą.

Šiomis dienomis Popiežius tuo opiu reikalu parašė laišką Italijos karaliui Emanueliui. I tą laišką karalius atsakė taip pat laišką, kuriame užtikrino, kad Bažnyčios teisės ir Evangelijos reikalavimai bus pilnai iš Italijos vyriausybės pusės išlaikyti. Toks Emma nuolios atsakymas įnešė didelio atoslūgio Rasinį ginčą Italijoje šiuo ir galima jau laikyti baigtą.

Italijos nota Prancūzijai

Italijos vyriausybė nusluntė Prancūzijai griežtą notą su labai keistais reikalavimais. Pirmiausia, Italija reikalauja, kad Prancūzija atiduotų jai Džibutį uostą Somalijoje; toliau — kad leistų pusiau valdyti Tunisą ir fiskalizuoti Suezio kanalą. Savo drąsiais reikalavimais ši nota panaši į ultimatumą. Prancūzijos dabartinės vyriausybės padėtis jau buvo pašlijusi; spėjama, Italijai šiuos reikalavimus įteikus, Daladier kabinetas nugrįs, nes 19 ministrų jau dabar yra priešingi Daladier politikai pramonės varžymo srity.

ANGLIJA KAPITULIAVO DAR KARTA

Trečiadienį anglų pasijuntinys lordas Perth Romoje įteikė savo skiriamuosius raštus Italijos karaliui ir... Etiopijos imperatoriui! Vadinasi, anglai, taikę italams sankcijas ir kitus prievartę tai daryti, dabar patys kapituliuo — negarbingai nusileido ir pripažino įvykusį faktą — neguso karalystę Mussoliniui.

NAUJI SUNKUMAI CEKOSLOVAKIJAI

Pakarpaciu rusinai kelia naujo su sirūpinimo Čekoslovakijos vyriausybei. Agituojamį iš šalies, jie vis labiau reikią nepasitenkinimą, kam be jų atsklausimo buvo palikti Čekoslovakijai. Ten labai stipri Vengrijos įtaka ir, aiškus dalykas, vengrų agitacija. Kalkas spehoja, kad iš to galinti kilti nauja krize Europoje.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 447 (senas nr. 103) Tel. 4-5576

SÃO PAULO

VĒL NERAMUMAI KLAIPĒDOJE

Pereitą penktadienį vakare Klaipėdoje vėl įvyko incidentas tarp vokiečių ir lietuvių. Keli vokiečiai užpuolė ir ėmė įžeidinėti lietuvius. Spėjama, kad tai buvo tyčiomis daroma su tikslu iaprovokuoti lietuvius neapgalvotiems žygiams. Vokiečiams nesiliaujant, lietuviai neteko kantrybės ir viena hitlerininka, Walter Anne, pagrūšia-

vo. Sako, gavęs gerokai nes turėjęs būti nuvežtas į ligoninę. Lietuviai, be abejo, neapgalvotai daro, kad kiša į brudą pirštus. Vokiečiams dabartiniu metu kaip tik ir svarbu parodyti pasauliui, kad lietuviai nesugeba Klaipėdoje tvarkos išlaikyti. Pagaliau, neturėdami platesnių pranešimų nežinome, kas ten buvo kaltas dėl šio incidento.

Gražinsis kaizerių paminklus

1923 metais sausio mėn. 15 d. Klaipėdos kraštas sukilo ir prisijungė prie Lietuvos. Patys klaipeidiečiai, norėdami atsikratyti šešiušimtu metų vergijos prisiminimo, nūgriovė Klaipėdos mieste vokiečių kaizerių — Fridricho, Viliaus, Luizės ir kit. — paminklus. Tačiau vokiečiai, gavę laisvę, pasigedo dar bar anų paminklų. Klaipėdos miesto savivaldybė perleto šeštadienio posėdyje nutarė visus nūgrautus vokiečius paminklus atstatyti miesto lėšomis.

vo. Sako, gavęs gerokai nes turėjęs būti nuvežtas į ligoninę. Lietuviai, be abejo, neapgalvotai daro, kad kiša į brudą pirštus. Vokiečiams dabartiniu metu kaip tik ir svarbu parodyti pasauliui, kad lietuviai nesugeba Klaipėdoje tvarkos išlaikyti. Pagaliau, neturėdami platesnių pranešimų nežinome, kas ten buvo kaltas dėl šio incidento.

Toki nutarimai labai vaizdžiai rodo, į kur krypta lietuviškų hitlerininkų akys. Pasigedo, mat, karališkų

AMATU MOKYKLA ISLEIDO I KURSU LAIDA

Valstybinė Amatų Klaipėdos mokykla išleido pirmąją savo kursų laidą. Šią laidą baigė 9 metalininkai, 9 staliai ir 3 tekstilininkai. Baigūstėji jie iškilmingomis apeigomis gavo iš direktoriaus baigimo diplomus. Po to buvo kursas baigusių amatininkų parodėlė ir bendra vakarienė. Parodėlė rodo, kad kursuose amatininkai padarė daug pažangos.

A. Smetona perrinktas

Lapkričio mėn. 14 dieną, pirmadienį, įvyko Lietuvos prezidento rinkimai. Iš 120 tautos atstovų, kurie turėjo išrinkti Lietuvai prezidentą, 118 balsų paduota už A. Smetoną. Tuo būdu jis jau ketvirtą kartą išrenkamas prezidentu.

PAKEITIMAI VYRIAUSYBĖJE

Kaune kalbama, kad po prezidento rinkimų busį pakeitimų ir vyriausybėje. Pasitrauksią krašto apsaugos, vidaus reikalų ir žemės ūkio ministrai.

PALESTINOJE

Revoliucinis arabų judėjimas kasdien liejasi plačiau, apimdamas jau kiekvieną miestelį ir kaimą. Anglai galutinai pasauliui įrodė, kad tvarkos jie nesugeba išlaikyti ir taip pat nemoka Palestinos klausimo išspręsti. Laikydami tiesiogines taktikas — nieko neveikti ir laukti, kad patys įvykių riedėtu, kur jie nori — anglai sta to į pavojų daugelio žmonių gyvybę. Nekalbant apie Palestinos gyventojus, kurių kasdien žūsta dešimtims, taip žūsta kasdien ir anglų kareivių, slapta arabų teroristų užmušamų. Cia būtų perliga surašyti tai visi atsitikimai, kurių dešimtims kasdien paduoda laik-

rašėjai: nužudymai iš pasaly, sprogdinimai, padegimai ir t. t.

Kaip galima spręsti iš paskutinių pranešimų, kurie, aišku, dėl anglų cenzūros veikimo nėra pilni, arabai išėina jau į pilietinį karą prieš anglos su visom tokio karo baisenybėm ir žiaurumais. Juos drąsina Italija ir Vokietija, slaptai visokeriopai remdamos. Gi anglai norėtų pataikauti žydams. Tad kova yra nelėvengiama. Anglai gal ir įveiktų arabus ginklu, bet tvarkos vistiek nebūs, nes arabai yra be galo kerštingi ir su savo prispaudėjais niekad nesitalkys geruoju.

Negirdėtas vandalizmas Europoje!

Pereitą savaitę Europos širdyje įvyko tokių šlykščių vandalizmo scenų, kurių ten nėra buvę jau prieš daug šimtų metų.

Turime galvoj baisų žydų persekiojimą Vokietijoje. Kaip žinia, lapkričio mėn. 7 d. Paryžiuje dviem šūvais į vidurius buvo sužeistas vokiečių atstovybės sekretorius Ernst von Rath. Sužeistasis mirė. Kadangi žudikas pasirodė besas žydas Herchel Selbel Grynspan, vokiečiai apkaltino visus žydus ir ėmė žiauriai keršinti savo žydams. Vos pastelė Vokietiją žinia, kad von Rath mirė, visuose miestuose pratrūko persekiojimų banga. Pirmiausia buvo puolami žydų maldos namai ir deginami. Gaisro sunaikintos kone visos žydų sinagogos Vokietijoje. Kadangi jaunai chuliganai išėjo į gatvę prieš žydus tuo pačiu momentu visoje Vokietijoje, nesunku suprasti, kad jie, buvo iš anksto tam parengti ir tik laukė įsakymo mušti žydus, kuris ir buvo duotas. Policija visiškai žydų negynė. Sinagogų deginimu nepasitenkinta. Buvo užpuolamos ir plėšiamos žydų prekybos įmo-

nės, išdauzyti langai ir puikios vitrinės, sunaikinti vidaus įrenginiai, išgrobtas turtas. Taip darydavo vandalai, nugalėję senovėje kurį miestą. Sunku įsivaizduoti taip elgiantis 20 amžiaus civilizuosus barbarus. Tuos, kurie parodė mažiausio nepasitenkinimo (apie priešintymąsi negali būti kalbos) negalėtingai mušė. Sužeista šimtai žydų, net moterų ir vaikų. Toki „zygdarbiai“ išėaukė ir tebeišėaukia protesto visame kultūringame pasaulyje. Ypač gilus susijaudinimas ir pasišlykštėjimas kilo Anglijoje ir Šiaurės Amerikoje. Vokietija atidengė savo veidą ir prieš visą pasaulį parodė savo žėvėrišką veidą. Be visa to, Vokietijos žydams už von Rath nužudymą uždėta didelė kontribucija ir suregistruota visa Vokietijoje gyvenančių žydų nuosavybė, kuri, manoma, greit bus paskelbta pereinanti valstybei. Vokietijos mokyklas uždrausta lankyti žydų vaikams. Paskutniais įvykiats vokiečiai pastatė saye žemiau gyvulių. Amerikos prezidentas Rooseveltas škvietė savo pasluntinį Berlyne į New Yorką pranešti apie šiuos persekiojimus. Amerikai imsiantis griežtų žygių.

DIKTATŪROS PAVOJUS PRANCŪZIJAI

Paskutinių kelių mėnesių metu Prancūzijos fašistų įtaka nepaprastai išplito visame krašte. Jie turi dvi organizacijas: plk. De La Roque „Socialinė Partija“ ir buv. komunisto Jacques Doriot „Tautos Partija“. Po Müncheno konferencijos, kur prancūzų premjeras Daladier nusilenkė Hitleriui, šių partijų eilės dešimteriopai išėaugo. Prancūzijai gresia rimtas diktatūros pavojus.

Tai pirmą kartą viešai pripažino ir min. pirmininkas Daladier. Jis išpė jo prancūzų, kad nuolat streikuodami, atsakydami vyriausybės reikalavimams aukų respublikai išėauktyti, jie netrukus gal patekti po žiaurios diktatūros letena.

Be to, Prancūzijoje dar yra ir mo narchijos šalininkų. Jie, tačiau, negaus. Karaliaus vietai ir kandidatą turi: tai kunigaikštis Guizas.

ALARMAS RUMUNIJOJE!

Okupavus Hitleriui Sudetus, kilo nerimas Rumunijoje. Rumunams aišku, kad vokiečiai sieks pagrobti jų netos šaltinius, turtingiausius visoje Europoje. Rumunai yra prancūzų sąjungininkai (Mažoji Santarvė), bet Prancūzija dėl žinomų priežasčių daugiau nebe pasitiki. Jie kreipėsi į Angliją, prašydami paskolos ginklavimuisi. Anglija sutiko rumunams duoti 30 milijonų svarų sterlingų.

Rumunija turi 20 milijonų gyven tojų. Po Didžiojo Karo gavo Transilvanijos ir Banato provincijas, kuriose gyvena pusantro milijono vengrų ir ne toli vieno milijono vokiečių. Nėra jokios abejonės, kad Hitleris panaudos Rumunijos vokiečius, kaip pretekstą jai užpulti. Rumunija ginkluojasi.

Šią savaitę rumunų karalius Karolis išvyko į Angliją tartis tais reikalais su anglų vyriausybe.

Amerika su Anglija globos Vokietijos žydus

Uoliai tiriamos galimybės surasti žydams tinkamą vietų kolonizuotis. O tokiomis siūloma: Pietų Afrika, Kanada ir Pietų Amerika. Ypatinai Amerika deda didelių pastangų šioje srityje. Eina gandai, kad Amerika nutrauks santykius su Vokietija ir kvies taip pat kitas valstybes tai padaryti. pasirodo, žydų reikalu pasaulis jautrennis, negu persekiojamų krikėdionų. Dėl jų kankinimo Vokietijoje ligėsiol ne daug, kas kelė tokį griežtą balsą.

PRIIMTAS 1939 M. BIUDŽETAS

3 lapkričio ministrų taryba galutinai priėmė 1939 metais valstybės biudžetą. Išlaidos ir pajamos siekia 355 milijonus litų. Tuo būdu šių metų biudžetas prašoka pernykātį 7 milijonais litų.

— Katalikų laikraščiams leisti spaudos bendrovė „Zajbas“ šį mėnesį įsigyja naują rotacinę mašiną, kuri kaštuoja apie 200.000 litų. Si nauja mašina galės spaudinti iš karto 24 puslapius laikraščio įvairiomis spalvomis. Per valandą ji galės atspausti 15.000 kopijų. „Zajbo“ spaustuvėje dabar spausdinami šie laikraščiai: XX Amžius, Mūsų Laikraštis, naujoji Romuva, Verslas, Darbininkas, Amatininkas, Zvaigždutė, Laikas ir kitoki leidiniai.

GIMĖ 4 BERNIUKAI

Tatui oboolo José Coelho Mendes ir Rita Maria da Conceição šeimoje lapkričio mėn. 13 d. gimė 4 berniukai. Visi sveiki. Tai labai retas atsitikimas.

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

KOPLYCIA VYTAUTO DIDŽIOJO KARO MUZIEJUJE

Vytauto Didžiojo Karo Muziejus viršiuinkas brig. gen. Nagius pats nuolat stebi naujai įrengiamas žuvusiųjų dėl Lietuvos Laisvės karių nišios įrengimą ir rūpinasi, kad ji kuo labiausiai atitiktų tiems reikalavimams, kurie jai statoma. Generolo projektu nišioje didžiojo kryžiaus papėdėje bus pastatytas didžiulis balto marmuro sarkofagas, kuris kartu bus ir altorius. Tokiu būdu žuvusiųjų niša kartu bus ir koplyčia, kurioje atjinkamais momentais bus laikomos pamaldos. Altorius statomas tais sumetimais, kad nišioje dominuotų ir religinis jausmas.

JUBILIEJINĖ ŠIAULIŲ ŠVENTĖ,

kuri ruošiamą 1939 m. Kaune, kaip jau numatyta, įvyks per Jonines. Šventę bus paskvjesti latvių estų ir suomių šauliai. Lietuvos šaulių šventę numatoma sutraukti per 20.000.

— Kariuomenės Teismų perduota svarstyti M. Gelažaus ir J. Sidlauskos byla. Jie kaltinami, kad vienas nušovęs, o kitas pakurstęs nušauti Gizių nuov. viršiuinką.

— Numatoma Valst. kadifone padaryti pakeitimų.

— Po prak. derybų pasirašymo su Lenkija miško transportas per Klaipėdos uostą padvigubėsias. Dabar išvežama per 250.000 tonų.

— Prie Merkio lenkų sargybinių apšaudė lietuvių policininką V. Seimį, bet nesužeidė. Tik persovė laivelį, kuriuo plaukė upe.

NORI PANAIKINTI PALANGOS VL.

Dar pernai buvo sudaryta komisija, kuri tyrinėjo, ar apsimoka Palangos valsčiaus būvėnę perkelti į Sventąją. Komisija mano, kad iš viso, kaip mažą, Palangos valsčių reiktų panaikinti, dalį kaimų priskiriant prie Darbėnų, kitą dalį prie Kretingos vl., kurie dabar yra per mažai. Projektas perduodamas svarstyti Vid. Reik. Ministrui. Tuo reikalu, Kaune lankėsi ir Kretingos apskr. viršiuinkas.

VOKIECIAI APIE MASKVOS POLITIKA LIETUVOJ

Lietuvos vokiečių mažumos laikraštis «Deutsche Nachrichten» rašo: Sovietų pasiuntinys Lietuvai Krapivinecas įskviestas į Maskvą, kur įvyks pasitarimai dėl tolimesnės Sovietų politikos Lietuvoje atžvilgiu. Sovietų sluoksniuose įsitikinta, kad naujoji Europos padėtis ligi šiolinę Maskvos politiką Lietuvoje sužlugdė. Šios dienos «Kon. Alg. Zeit.» taip pat rašo — atrodą, kad Maskvos politika Lietuvoje pasiekė fiasko.

ZIEGZDRIU DVARE IRENGS SANATORIJA IR PRIEGLAUDA

Kauno miesto s-bė iš J. Lažėno asers perka Ziegzdrių dvarą 17 km. nuo Kauno. Už 80 ha žemės, mūro trobesius ir pušyną sumokama 140.000 litų. S-bė tame dvare numato statyti sanatoriją ir prieglaudą.

PERSITVARKYS VILNIUI VADUOTI SAJUNGA

Kaip tenka patirti, svarstomas VVS persitvarkymo klausimas.

— Turkai Lietuvoje pirks apie 1.500 arklų už 200.000 lt.

— Kernavė numatomi pastatyti turistiniai namai.

LIETUVOS VYRIAUSYBĖ GAVO Vatikano ATSAKYMA

Pas Užsienio Reikalų Ministerį p. Lozoraitį atsilankęs mons. Burzio perdavė Vatikano atsakymą į Lietuvos vyriausybės pasiūlymą. Užsienio Reikalų Ministeris ir mons. Burzio žodžiu pasikeitė nuomonėmis ir mons. Burzio buvo paprašytas, kad Vatikanas precizuotų — kurie ankstybesnio pasiūlymo punktai ir kuria prasme, Vatikano nuomone, turėtų būti reformuluoti.

BIRZUOSE MIRĖ BRIG. GEN. STASYS NASTOPKA

Spalių 19 d. 10 val. 15 min. Birzuose mirė ats. brig. gen. Stasys Nastopka.

Velionis buvo gimęs 1881 m. birželio 19 d. Biržų apskrityje, Biržų v., Rinkuškų k. Baigęs real. mokyklą 6 klases, įstojo į Vilniaus karo mokyklą, kuria baigė 1907 m.

Karininku tarnavo rusų kariuomenėje: 3 Kauno pulke, 2 Varšuvos tyrtovės pulke, 178 pėstininkų Vendeno pulke. 1917 m., būdamas pulkininko laipsnyje, jis ėjo 178 pėstininkų Vendeno pulko vado pareigas. Rusijoje kuriantis lietuvių tautinėms kariuomenės dalims, įstojo į Vitebsko lietuvių bataljoną ir iki to batalijono vado pareigas.

1918 m. sugrįžo į Lietuvą ir lapkričio 23 d. stėjo savanoriu į beskuriančią Lietuvos kariuomenę. Joje iš pradžių prie Krašto Apsaugos Ministerijos ėjo įvairias pareigas.

Spalių 7 d. buvo paskirtas gen. štabo viršiuinku. 1920 m. nuo liepos 13 d. iki rugpjūčio 23 d. ėjo armijos vado pareigas. Rugpjūčio 23 d. buvo paskirtas I pėstininkų diviziono vadu.

1924 m. liepos 26 d., dėl susilpnėjusios sveikatos, paleistas į atsargą. Apdovanotas Vyčio kryžium, Lačplėšo ordinu ir kt.

BAIGIAMA PALANGOS STOTIS

Palangos autobusu stoties reprezentaciniai rūmai jau baigiami. Šiomis dienomis jų statyba apžiūrėjo eismo sk. direktorius inž. J. Salkauskis. Stotis būsianti atidaryta lapkričio mėnesį.

NELEIDO EKSKURSIJOS Į VILNIAUS KRASTA

Studentų Atstovybė norėjo surengti studentų ekskursiją į Vilnių, bet lenkų pasijuntinybė nedavė leidimo įvažiuoti.

— Dėl mūsų pasienio policininko apšaudymo lenkų bat. vadas maj. Karđaščius atsiprašė ir apgailestavo įvyki.

— «Maisto» byla vėl paskirta nagrinėti Apel. Rūmuose gruodžio 19—21 d. ...Kip buvo iš pradžių, taip bus ir visados...

— Klaipėdos kr. seimelio rinkimai įvyks gruodžio 11 d., sekmadienį.

— Nidos sklandymo malai stato mi 5 nauji sklandytuvai.

— Ispanai nacionalistai sulaukėjų «Lietūko» tanklatvi paleido.

MIRĖ PETRAPILIO LIETUVIŲ KOLONIJOS VEIKĖJA

Kaune mirė p. Agota Orientinė, savanorio kūrėjo ir Petrapilio lietuvių kolonijos veikėjo Juozo Orinto žmona. Jų bute Petrapily lankydavosi veiki visi lietuviai suvalkiečiai, kovoje dėl lietuvių.

— Inž. Step. Keiry savo tėviškės, Užunvežio, pradžios mokyklai (Ukmergės apskr.) paaugojo 8.000 lt.

KAUNA APLANKĖ 400 EKSKURSIJU

Turizmo Dr-jos surinktomis žiniomis, nesekant kongresų ir švečių dalyvių, šiemet per vasarą Kauną aplankė per 400 ekskursijų su apie 20.000 dalyvių. Kaune ekskursijos daugiausia lankėsi V. D. Karo Muziejuje, Zoologijos sode ir muziejuje, Pažaisly ir k.

MŪSU JŪRININKAI ATLIEKA STAZA TRANSATLANTINIAME LAIVE

Da lietuvių jūrų stipendininkai Sarkus ir Svetikas, kurie jūrininkystės mokslą eina Neapolio nautikos institute, šiomis dienomis paskirti atlikti stazę italų transatl. motoriniame laive «Giulia», kuris priklauso laivininkystės bendrovei «Italia» ir yra apie 6.000 tonų didumo. Laivu «Giulia» mūsų stipendininkai pirmą kelionę atlieka tokiu maršrutu: Genuja—Neapolis—Mesina—Alžyras—Sevilija—Bostonas—New Yorkas—Filadelfija ir atgal. Sarkus ir Svetikas šiuo laivu plaukios 1 metus.

PASITARIMAI SU LENKAIS DĖL VARĖNOS TILTO

Prieš kurį laiką lenkų atitinkamai organai pasiūlė mūsų Susisiekimo M-jai pradėti pasitarimus dėl naujo tilto statymo Varėnoje per Merkį, nes senasis, lenkų pusėje ištisą metų eilę neremontuojamas, pasidarė visiškai nebetinkamas susisiekimui. Mūsų įstajoms sutikus dėl klausimo kalbėtis principinai, tiems pasikalbėjimams su lenkais vesti paskirta delegacija iš pirm. inž. Dragašaus ir narių inž. Trejaus ir Alytaus ruožo viršiuinko p. Juškėno. Pasikalbėjimai prasidėjo Dimitraukoje, ties Varėna.

I VILJAMPOLĖ PRAVES GELEZINKELI

Tvarkant Kauno susisiekimą nusistatyta Kauno geležinkelio stotį pritaikyti didesniai judėjimui ir per Zaliakalnį praveisti geležinkelio liniją į Viljampolę, kur bus naujas prekybinis uostas.

STEIGS DAUGIAU PASTŲ

Susisiekimo M-ja nori krašte sutankinti pastų tinklą, kad gyventojams paštas būtų netoliau poros trejeto kilometrų. Pastų steigimas pareikalaus daugiau darbuininkų ir tarnautojų.

BAIGIA TRIS TILTUS

Susisiekimo M-ja baigia statyti Prienuose didelį tiltą per Nemuną, Kudirkos Naumiesty per Sešupę ir Zalių tarp Utenos ir Svedasų per Sventąją.

STATO GRAZIUS PASTO RŪMUS

Šiauliuose statomi miesto centre — Dvaro ir Aušros g-vių kampe — dideli pasto rūmai. Tikima, kad ir šie rūmai Šiauliams duos galimumo artėti į miesto panašumą.

SVIETIMO MINISTERIJA ISLEIDZIA VISA EILE DAINU

Svietimo Ministerija numatiusi išleisti dainų būtent: J. Karoso «Septynias dainas», J. Karnavičiaus «Mergaičių chorą», «Katkevičiaus dainą» «Duetiną», «Jonušos dainą», «Sofijos maldą» ir «Radvilos ariją», V. K. Banalicio kantatą «Sveika būk, tėvų šalie», A. Kačausko «Maldą», Galicyčiaus dešimt dainų, J. Gruodžio «Vidurmesčio aikštėse», «Gegutė sode» ir «Prie tilto», J. Karoso «Tėvelis mano» ir Tallat-Kelpšos «Aš miegelio». Tai kompozicijos

mišriam ir lygių balsų chorui.

Mūsų São Paulo chorams šis leidinys bus seniai laukiama dovana.

SEIMELIO RINKIMUOSE LIETUVIAI DALYVAUS TRIMIS SARASAI

Lietuviškoji Klaipėdos krašto visuomenė į būsimojo seimelio rinkimus, kiek patiriama, eis trimis sąrašais. Juos išstatys atskirai — ūkininkai, darbininkai ir visuomenės sąjunga, kuri į savo eiles teikia įvairius krašto sluoksnius. Sąrašų kandidatų artimiausiu laiku paaiškės.

RYGA. Šiomis dienomis Cervonkos kapinėse įvyko paminėjimas prie žuvusių lietuvių karių paminklo. Pamaldas latvių ir lietuvių kalbomis atlikė Iluketos dekanas. Po to prie paminklo buvo padėta daug vainikų. Lietuvos kariuomenės vardu vainiką padėjo Lietuvos karo atašė Rygoje pulkininkas Meškauskas, o Latvijos — krašto apsaugos ministro vardu — Ziemgalių diviziono vadas. Į paminėjimą buvo atvykę daug ekskursijų iš Daugavpilio.

NAUJI IRENGIMAI «MAISTE»

Kauno «Maisto» fabrikas naujai raguočių ir smulkių gyvulių skerdyklai įtaiso mechaninius įrengimus. Naujoji skerdykla dar šiemet pradės veikti.

LIETUVIŲ REIKALAMS REFERENTŪRA VILNIUJE

Vilniaus Archidjezecijos Katalikų Akeijos Institute įsteigta specialioji referentūra lietuvių reikalams. Vedėju pakviestas kun. Kazys Pūkėnas.

DAUGIAU VARTOJA PARKETO

Kauno mieste naujose statybose daugiau vartojamas parketas, kuris dabar gerokai atpigęs: anksčiau 1 kvadr. parketo metras kaštuodavo net 50 litų, o dabar tik 12 — 15 litų.

DIDINA ZUVU APDIRBIMO FABRIKA

Zemės Bankas pradėjo didinti Klaipėdos žuvų apdirbimo fabriką, kuris turės būti baigtas ligi ateinančių metų metų rugpjūčio 1 d.

GRAZĖJA KAIMAI

Dabartiniais laikais, išskyrus kaimus ir viensėdžius, kaimai daro vis gražesnę vaizdą. Viensėdžių trobesiai gražiai pastatyti, dažniausiai dengiami čerpėmis ir skiedromis, sodybos puikiai išplauotos. Be to, puiku, jog be veik prie kiekvienos sodybos yra radijas, kas rodo, jog kraštas kultūriškai

UZDRAUSTAS «VADOVAS PO VILNIU»

Lenkijos vidaus reikalų ministerijos aplinkraščiu, Lenkijoje uždraudžiama laikyti ir skaityti Kaune išleistas Narbuto «Vadovas po Vilnių». Esą tai tendencingas ir, spėjama, už Vilniui Vaduoti Sąjungos pinigus išleistas pamfletas prieš Lenkiją.

PLYTINĖ, KURI PADARYS 5 MIL. PLYTU

Telšių val., Duseikių km. prie geležinkelio linijos plytininkas Jezdauskis baigia statyti didelę modernią plytinę, kurios metinė plytų gamyba busianti 5 mil. plytų. Plytinė pradės veikti dar šių metų lapkričio mėnesį.

O VILNIAUS NEPAMIRŠK, LIETUVI!

SPALVOS IR MĖS

Turtinga ir įvairi mums atrodo gamta dėl to, kad visa tai, ką mes savo akimis matome vienokia ar kitokia spalva bei atspalvi. Nuobodu ir liūdna būtų, jeigu visi daiktai būtų be spalvų arba tik kurios nors vienos spalvos. Įvairiausių spalvų bei atspalvių mes sugebame skirti apie 2 milijonus. Esame įpratę daiktų spalvą sieti su pačiais daiktais ir tikime kad iš tikro visi daiktai turi spalvą. Visai ne taip išrodo žiūrint į gamtą mokslo akimis. Aiškiai ir neginčijamai įrodyta, kad gamtoje jokių spalvų nėra. Tai, ką mes vadiname spalva, yra mūsų akių iliuzija (apsigavimas).

Daiktus, taigi ir spalvas matome tuomet, kada jie yra nuvesti saulės spindulių. Tyrinėjant saulės spindulius patirta, jie yra labai trumpos eterio bangos, lygiai taip kaip garsas yra oro bangavimų išdava. Paprastas baltas saulės spindulys yra ne vienalytis bangavimas, bet suma keletos nevienodo ilgio bangų. Jeigu šviesos spindulį perleisime per trikampę stiklinę prizmą susimaišiusius bangavimus išskirsime vienas nuo kito ir gausim spektrą, kurį mūsų akis mato spalvotos 7 pagrindinių spalvų juostos pavidalu. Spalvos tos pačios ir eina ta pačia

dėl to, kad lapas visus bangavimus sugeria, o atmuša tik tuos bangos ilgus kurje spektre duoda žaltą spalvą. Taip lygiai esti ir su kitomis grynomis spalvomis. Didžiama kūnų, vienok, sugeba reflektuoti (atmušti) kelių ilgumų bangas nevienodu stiprumu. Iš čia atsiranda ta daugybė spalvų ir atspalvių, kurie taip įvairina ir džiugina mūsų išorinio pasaulio jutimą.

Dabar pažūrėsimė, kokį praktišką ryšį turi spalva su šiluma. Tyrinėjant spalvų savybes susidarė net atskiras mokslas, kuris aiškina spalvų įtaką žmogui, gyvuliams, augalams ir negyvoms medžiagoms. To mokslo dėka padaryta keletas praktiškos reikšmės išvadų kurių nepaisymas, kartais, gali sudaryti net materialinių nuostolių. Spalva turi įtakos šilumai. Vasaros karščių metu žmonės mėgsta nešioti šviesius rūbus, o žiemos metu — tamsius. Tas įprotis, matyt, kilęs paprasto patyrimo keltu, šiandien turi ir rimtą mokslinį pagrindą. Juodi rūbai, sugerdami visus šviesos spindulius, suima ir šilumą, tuo pačiu jie yra šiltesni už baltus, kurie, tokiu atveju, elgiasi priešingai.

Šis patyrimas pasinaudojęs, prof. Pikardas 1931 m. keldamas į

KUN. TH. MOREUX,
Bourges'ų Observatorijos Direktorius

IŠ KUR MĖS ATEINAME?

KETURIOS MĖSLĖS

Nors ir kažin kas būtųmet jus, skaitytojai, tur būt, jau ne kartą kėlėte sau tuos klausimus, kurių dabar imamės kartu nagrinėti.

Zvaigždėmis žėrinčio dangaus reginys, matomas gražia vasaros naktį kada viskas aplinkui miega, kada gamta ieško atilsio, reikalingo ryt dienos darbai, daug kartų turėdavo sukelti jūmyse nenugalimą norą sužinoti Zvaigždėto dangaus paslaptį.

Zinote, be abejoj, kad mūsų žemė yra atskiras erdvis kūnas; kad tas pagrincoas, ant kurio mes vaikščiujame, yra dalelė milžiniško rutulio, besisukanti apie saulę; kad, sukdamiesi kartu su juo, būvame tai apakinami saulės šviesos, tai vėl panardomi į nakties tamsybes.

Jūs negalite nežinoti, kad išmėtytos begalinė erdvė žvaigždės, kurių silpna šviesa mirga dangaus gilumoje yra tolimi visatos kūnai, kuriuos astronomai skaičiuoja, kuriuos registruoja savo fotografijos klišėse, ir kad visatos statistikoje, atsiradusioj dar tik prieš kelias dešimtis metų, mūsų žemė teuzima labai maža vieta, kalpo maža saulės sistemos dalis.

Gyvendami savo žemėje, tarsi mažutėje salelėje, mūsų kūnai negali peržengti net to tarpo, kuris mus skiria nuo mėnulio, žemės palydovo. Nepermaldaujamas žemės traukimo dėsnis niekada neleis mums, tur būt, įvykdyti romanų rašytojų svajonių, aplankyti tolimas planetas.

Tačiau mes nebūtumėm verti protingų būtybių vardo, tos ypatingos žmonių privilegijos, jei mes nekeltumėm sau tu neramių klausimų, kuriuos iškelia astronomijos paslaptys.

Silpnas savo kūnu žmogus yra tačiau labai stiprus savo dvasia. Ne-

ku talpą patikrinus, pasirodė, kad juodai dažytame tanke trūko 4.543 litrų raudonajame — 1.168, pilkajame — 682 o baltajame — tik 230 litrų.

Benzinas garavo iš visų tankų, bet juodai dažytas tankas absorbavo daugiausia šilumos, jo temperatūra buvo aukštesnė už kitų tankų temperatūrą ir dėl to išgaravimas buvo didžiausias.

Laivų spalva taip pat turi reikšmės vidaus temperatūrai. „Mauritania“ laivas, darydamas pirmąjį ekskursijos kelionę, buvo nudažytas juodai. Išvykstant į antrąją kelionę buvo perdažytas balta spalva. Pasirodė, kad antrą kartą laivo viduje temperatūra buvo vidutiniškai 5 laipsniais žemesnė, kaip pirmą kartą.

Tiriant spalvas paaiškėjo, kad jos turi įtakos ir mūsų psichikai. savi-jautai, darbingumui, net ir sveikatai. Dr. D. Lairo nepataria miegamuosius kambarius dažyti raudona ar rausva spalva. Ši spalva kelia energiją darbingumą, šilumą. Dėl to tokiam kambariui labiau kankinantį nemiga. Visai priešingai veikia gelsvai žalia spalva. Tokia spalva miegamuosius ir reikėtų dažyti.

Ligoninėse pastebėta, kad ligoniai geriausiai pasilsi, jeigu kambario sienos dažytos mėlyn arba žydra spalva. Astronomas Sacchi patyrė, kad violetinė spalva slėgiandiai veikia žmogaus psichiką. Tuo patyrimu pasinaudojęs vienos bepročių ligoninės direktorius D. P. Pona neramius psichinius ligonius patalpindavo į violetinio stiklo kameras. Pasirodė, kad neramūs ligoniai nuostabiai greitai nurimdavo, ko negalima buvo pasiekti kitomis priemonėmis.

Spalvų reikšmę ir įtaką tyrinėjant, galima įtikėti, paaiškės dar keletas įdomių savybių, apie kurias šiandien dar nieko nežinome.

žiūrėdamas savo silpnumo, jis išdrįso, kaip šv. Raštas sako, „pulti kaip milžinas“, kad pavergtų visą sutvėrimą. Jis padidino dešimtis ir net šimtus kartų savo akies galingumą, kad priartintų kūnus planetas, saulės yaldomas, prie žemės, kurioje gyvename, kūnus kurie dalinasi to centralinio žibinto likimą.

Jis išrado fotografiją, kad neišdildomai užfiksuotų dangaus atvaizdą ir tai, ko akis, net apginkluota pačiais galingaisiais teleskopais, niekada negali pastebėti; jo genialus sumanumas leido jam pagaliau, kalbėti apie visos visatos ribas.

Pasidaręs pačios galinguosius aparatūras tolimoms zvaigždėms stebėti, jis vėl pajuto negalys tų, esančių nepasiekiamose tolimose, kūnų priartinti ir išrado spektroskopą, tą stebuklingą instrumentą, kuris jam leidžia analizuoti medžiagas, degančias tose ugnies krosnyse. Pradedant fosforiniu dangaus gilumų miglynų švitėjimu ir baigiant apakinančia žėrinčios saulės šviesa — astronomas viską jau yra tyręs. Laimingomai už Chaldejų piemenis ir Aigipto kunigus, mes sugebėjome suskaityti zvaigždes ir pamatu išėiti iš judančių dangaus kūnų chaoso.

Skaiciavimaj, surinkti daugelio mokslininkų generacijų, leidžia mums nustatyti po daug klaidžiojančių zvaigždžių, kometų atsilankymo valandą, tikrą momentą, kada prasidės užtemimas, kaimyniškų planetų dienos ilgumą ir net pačias sudėtingasjas tolimųjų planetų perturbacijas.

Nuo jūsų, skaitytojai, pareina noras susipažinti su stebuklingais išradimais, suprasti ir įvertinti žmogaus minties išplėtojimą, pasiekta per ilgus amžius sunkiais mūsų pirmtakų darbais.

Nėra per drąsus noras, kad kiekvienas iš mūsų pasinaudotų šių laikų mokslo išvadamis.

Taigi astronomija yra mokslas, kurs geriau už visus kitus mokslus parodo mūsų vietą Visatoje, mokslas, kurs geriausiai įrodo mūsų ambicijų, mūsų tautinių ir tarptautinių kovų menkumą.

Ir pažinęs tuos visus stebuklus žmogus lieka dar nepatenkintas. Jis nori žinoti daugiau: dangaus reginys jį žavi ir kreipia jo mintis į tai, kodėl jis yra čionai, šioje dingingoje Visatoje.

Jūs, kurie dabar skaatote šias eilutes, paklauskite patys savęs, prisiminkit, kuris iš jūsų nėra kėlęs šių klausimų:

IS KUR MĖS ATEINAME?

KAS MĖS ESAME?

KAME MĖS ESAME?

KUR MĖS EINAME?

Staj paslaptįgįjei klausimai, mums iškelti — mįslės, kurios išspręsti yra už viską svarbiau.

(Bus daugiau.)

VISIEMS LIETUVIAMS ISPĖJIMAS

Mes dar kartą pranešame ir įspėjame, kad visi svetimąliai turi legalizuoti savo buvimą Brazilijoje iki šių metų lapkričio mėn. 30 dienos. To ne atlikus, gresia ištrėmimas. Su kadernetomis reikia palaukti iki gruodžio 22 d., kai bus duodamos visiems naujos, nepaisant, ar kas turės dabar išlėmęs, ar ne. Svetimąliams tas specialios kadernetos. Jas duos policija. Išsimiti laikas yra visi metai nuo šių metų gruodžio mėn. 22 d. iki 1939 metų gruodžio mėn. 22 d. Informacijų galima gauti policijos departamente, rua Visconde do Rio Branco nr. 280, trečiam aukšte, tarp 12—18 val. kasdien.

Vai, lékite, dainos!

Aš pas savo motinėle

Aš pas savo mo.inėle,
Aš pas savo širduzėle,
Už stalo sėdėjau,
Pro langą žiūrėjau.

Ir atjojo bernužėlis,
Baltas, gražas doblėlis
Per žalią girėle,
Pas mane mergelę.

Barsiu tave, mergužėle,
Balta, graži, lelijėle,
Tai aš tave barsiu,
Gailiai pravirkdysiu.

Tik tu radai pas močiutę,

Tik tu radai pas širdelę

Staklėlėse sėdint,

Plonas drobes audžiant.

Už ką barsi, bernužėli,

Už ką barsi, doblėli,

Už ką mane barsi,

Gailiai pravirkdysi?

Ar tu radai karčiamėlę,

Ar tu radai jaunimėlę,

Karčiamėlę geriant,

Jaunimėlę šokant?

Tik tu radai pas močiutę,

Tik tu radai pas širdelę

Po sodų vaikščiojant,

Uogeles rankiojant.

tvarka, kaip matome jas po lietaus „launės juostose“ Tirlant spektro spalvas atskirai, pasirodė, kad jos skiriasi nuo visena kitos tik bangų ilgiu. Ilgiausia banga yra žandonųjų šviesos spindulių: 395 bilijonai virpėjimų per sekundę. Trumpiausia — violetinių: 763 bilijonai. Saulės spektre yra dar ilgesnių ir trumpesnių virpėjimų, bet mūsų akis jų negali pajusti. Vadinasi, mūsų matymo ribos yra apibrėžtos. Jeigu tos ribos būtų plutesnės, dar daug istabių dalykų matytume.

Kodėl daiktai mums atrodo spalvoti? Esu minėjęs, kad kūnai jokios spalvos neturi. Mūsų akys, vis dėlto mato juos turinčius vienokią ar kitokią spalvą. Dalykas tas, kad gamtos kūnai turi savybę sugerti ar atmušti šviesos spindulius, pilnai ar tik dalimi. Popieris, mums atrodo baltas. Taip yra dėl to, kad ši medžiaga visus kritusius saulės spradulius lygiai dalimi atmuša. Juodos spalvos daiktai elgiasi priešingai: visų rušių bangavimus sugeria. Didžiama gamtos kūnų atmuša tik tam tikrą bangavimų skalčių, o visi kiti sugeria ir absorbuojami. Jeigu medžio lapas mums atrodo žalias, tai taip yra

stratosferą savo gondolą nudažė juodai. Didelėje aukštumoje pasirodė nuostabus dalykas: nors išorėje šiautė baltas 60 laipsnių šaltis, mokslininkas gondolos viduje prakaitavo prie 40 laipsnių karščio. Užtat, kildamas antrą kartą gondolos juodus dažus pakėitė baltais. Šį kartą gondolos viduje temperatūra buvo 2 laipsniai šaltė. Vadinasi, spalvos pakėitimo dėka susidarė 42 laipsnių temperatūros skirtumas.

Spalvų pasirinkimas turi didelės reikšmės ir industrijai. Vienai benzino firmai vasaros karščių metu šilumą pridirdavo daug nuostolių, nes daug benzino iš tankų išgaruodavo.

— Nudažykite tankus baltai — patarė firmos direktoriui vienas iš specialistų.

Firmos vadovybė, norėdama įsitikinti, kiek tas patarimas turi praktiškos vertės, leido padaryti bandymą. Bandymams buvo pasirinkti 4 tankai po 50.000 litrų talpos kiekvienas. Vienas iš tankų buvo nudažytas juodai kitas pilkai, trečias raudonai paskutinis — baltai. Visi tankai buvo pripildyti benzino ir palikti stovėti 4 vasaros mėnesius. Praėjus šiam laikui, tan-

MAŽIESIEMS

Palaimintoji Imelda

Palaimintoji Imelda savo jaunystėje parodė nepapastą pamaldumą ir karštą meilę Jėzui Šventčiausiam Sakramente. Ji, eidama dešimtus metus įstojo į dominikonų gimnaziją. Čia ji troškė troško eiti pirmosios Komunijos. Bet jos dvasios tėvas, manydamas kad ji dar per jauna, nesutiko jos leiskti. Tačiau gerasis lėganytojas už jos meilę ir karštą troškimą pats pasiryžo atlyginti savo jaunutę garbintojai.

Vieną dieną Imelda buvo bažnyčioje. Kunigas dalijo tikintiesiems Komuniją. Ji labai kentėjo. Iejo gailias ašaras ir dejavo, kad jai neliečiama eiti prie Dievo Stalo. Staiga nepaprastai spindinti Ostija pakilo iš Kieliko iš

lajkėsi ore virš mergaitės galvos. Jos meilė Jėzui, matant šį stebuklą dar labiau padidėjo. Žmonės nustebę nedrįso tikėti savo akimis.

Kunigas prisitartino prie Imeldos ir, paėmęs Ostiją ant patenos, suteikė ją mergaitei.

Imelda negalėjo išlaikyti džiaugsmo ir laimės jausmų. Ji tyliai užmerkė akis, tarytum saldžiai užmigo ir... atidavė Sutvėrėjui savo nekaltą sielą... Ji buvo tada tik vienuolikos metų. O tai atsitiko 1333m. gegužės 12 dieną. Daugybė stebuklų, įvykusių prie jos relikvijų, rodo jos galybę pas Dievo sostą. Imeldos mirtis yra geriausias padrašinimas visiems, tiek ddiems tiek mažiems, eiti kuo dažniausia! šv. Komunijos, nes Dievas patvirtina stebuklais, o popiežius Pijus X patarja savo raštuose.

Vakarinis varpas

Vakarinis varpas gaudžia:

din - din, din - din dan —

Melstis ir miegelio kviečia:

efn - din, din - din dan —

Angelėlis

Aš kalbėjau „Tėve mūsų“,

Sventą motiną prašiau,

kad globotų mano sielą —

ir gėlių žiedais puošiau.

Ir atsikrindo žvaigždėm juostas

angelėlis iš dangaus

pažiūrėti mano sielos,

pajėškoti ko brangaus.

Pabučiavo man į kaklą,

sparneliu pamojo; „Eikš:

pasakysiu ko Jėzuliui

iš tavęs dabar prireiks.

Dzingu lingu jam pritarkiu,

jo skardžian balsan,

pasimelskim ir miegello

eikim din - din dan.

Vytė Nemunėlis

Jis nenori tavo žaislo,

rankų turtams nešties,

Jėzus laukia mažutėlių

meile degančios širdies.

Tavo meilė tur tirpinti

ledą nuo širdies žmogaus,

kurs nusisuka nuo Djevo

ir palaimintų dangaus.

Skaisčios širdys tinka Dievui!

baigė angelas šventai

ir paliko mane vieną,

noplaspnojė ten aukštai.

Jonas Kuzmickis

Dr. A. Candia ir M. Cogano

LABORATORIJA

MEDECINIŠKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapumo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3-as aukštas.

Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. Adolpho Taubkîn

ADVOCATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto]

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

n e: Rua Direita Nr. 36, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-4214.

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Paieškojimas

Yra žinių, kad Stasys Kazlauskas, kilęs iš Trakų apskrit. Monciūnų km. Žaslių valsč., 1933 m. sausio mėnesio 9 d. mirė. Todėl Konsulatas prašo Stasio Kazlausko giminių bei pažintųjų pranešti apie jo likimą, ir, jeigu yra miręs, prašoma nurodyti, kur ir kas juo rūpinosi.

Zinias prašoma siųsti Lietuvos Konsulatui São Paulo, Rua Aureliano Coutinho, 88 —

KAS SKAITO SPAUDA —

VEJO NEGAUDO!

Lietuvių Jaunime,

Dėvokit gražiai pasiūtus rūbus. Siuvami sulig naujaisiu madų vyriški ir moteriški kostiumai ir palčiai. Darbas garantuotas. Darbas atliekamas nebgliau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau. Už vyriškius kostiumus nuo 100 ligi 150\$000.

Už moteriškius nuo 40\$000 ligi 75\$000.

PAULO AMBRAZEVIČIUS
RUA CICLAMES nr. 52 Villa Bolla.

JAU LAIKAS ATNAUJINTI

PRENUMERATA

1939 METAMS!

DARŽAI VISIEMS

Netoli geležinkelio stoties Carvalho de Araujo ir 800 metrų nuo stoties Ferraz de Vasconcelos, Central do Brasil suburbio ruože, parduodama žemė daržams ir mažiems ūkiams, apaugusi geru mišku ir lėvagota tyro vandens upeliu, tik nuo 300 iki 400 reisu už metrą. Ant žemės ištaisyti geri keliai, klimatas sveikas, žemės rūšis gera ir netoli geležinkelio stoties. Žemės sklypai nuo 10.000 kv. metrų po 50\$000. Turime dar mažus sklypus prie stoties, kurių mėnesinis mokėjimas nuo 80\$000 be palūkanų ir įnašų. Šių žemių nuosavybė yra: Companhia de Agricultura, Imigração e Colonização. Pardavimų raštinė: Rua São Bento 17, Tel. 2-7549 — Garcia. Vietoje teirautis sekmdieniais krautuvėje prieš stotį Carvalho de Araujo arba Lageado Velho pas Juvenal Kiršten.

SIUVYKLA "ESTAN"

STASIO ŠLIKTOS

Gerai žinoma visiems lietuviams

RUA DA CONCEIÇÃO 79-A,

Fone: 4-1940 (prie pat stoties

Luz) atidare naują skyrių —

antra siuvyklą, Braz rajone,

prie stočių Norte ir Braz.

Rua Dr. Almeida Lima, 19

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. S. Meilėn

DIPLOMUOTAS VOHETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak.

Kalbama lietuviškai.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9

Tel. 4-0715.

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

DŽIUGI ŽINIAI

P. A. Polišaičio pastangomis Lietuvos Telegramų Agentūra Elta pradėjo siuntinėti oro paštu Kolonijos spaudai (per Konsulatą) pranešimus ir žinias iš Lietuvos gyvenimo. Tuo būdu dabar ir mūsų skaitytojai galės visus svarbesnius Lietuvos gyvenimo įvykius sužinoti maž daug, už savaitės laiko.

Tenka tik palinkėti, kad Elta savo sumanymą tęstų ir toliau.

PADEKA

Marijai Kudelienei, našlei, neseniai grįžusiai po operacijos iš ligoninės dar negalinčiai dirbti, turinčiai du mažamečius vaikučius, per Petrą Simonį aukojo:

Po 10\$: P. Šimonis, Liet. Katalikų Moterų Draugija Brazilijoje, K. Korikiškis. Kun. Ragažinskas — 20\$. Po 5\$: Vl. Filipavičius, Jonas Sprindis, Jonas Germetkis, Jonas Silickas, Juozas Pumputis, Regina Vencovičiute, Paulo (pavardė neįskaitoma). Po 3\$: Pranas Mackinas, Po 2\$: Vladas Giedraitis, Petras Sukys, Miguel N. de Nell, Feliksas Jakutis, Petras Zabulionis, Veronika Butėnienė A. Mikėnaitė, J. Bratkaukas, J. Parednis, Julius Cekanaukas, M. Stolba, M. Kuzma, J. Mačaitis, Konst. Demurskas. Viso surinkta šimtas šešiolika (116\$) milreitų.

Visiems aukotojams ir rinkėjui už paramą sunkiame varge nuoširdžiai dėkoju.

(pas.) Marija Kudeliene

BUVO PIRMOSIOS RUNGTYNĖS

Praejusį sekmadienį Villa Zelinoj Bendruomenės jaunimo sekcijos sportininkai sužaidė draugišką krepšinio rungtynes su Cruz de Souza kolegijos komanda. Laimėjo Bendruomenės rezultatu 26:2. Svečiai silpnokai laikėsi, nes žaidimas daugiausia buvo prie jų vartų. Bendruomenės krepšininčių komandos atstatais yra vykęs — tlek linija; gynybai. Neblogai mta ir į krepšį. Daugiau padirbėjus, bus galima drąsiai sieti ir su pačiomis stipriosiomis komandomis.

Kitos rungtynės numatytos 4 d. gruodžio, 3 val. popiet, Villa Zelinoj.

VAIKU IR TĖVŲ DĖMESIUI

Šeštadieniais popiet 2 val. prašomi susirinkti prie bažnyčios antro, trečio ir ketvirto skyriaus mokiniai. Taipgi ir baigusiųjų pradžios mokyklą kurie nėra užimti darbais. Tėvai paraginkite savo vaikučius ateiti pasimokyti giedoti, nes Sesuo Marcelina nori suorganizuoti didelį vaikučių chorą, kuris galėtų gražiai bažnyčioje pagiedoti ir scenoje padainuoti. Taip pat bus mokoma plastikos ir ruošiamas įdomus ir gražus vaidinimas Kalėdų šventėms. Norintieji būti artistais, šeštadienį, 2 val. popiet, atvykti prie bažnyčios.

BENDRUOMENĖS CHORAS PER RADIO

Ateinantį šeštadienį, 26 d. lapkričio pusiau dešimtą val. nakties, Bendruomenės choras šv. Cecilijos šventės proga dainuos per radio Bandeirante.

Svetimšalių Legalizacija

Svetimšalių legalizacijos dokumentai kaip legaliai taip ir nelegaliai gyvenanties, sutvarkomą Aido Redakcijoje. Rua da Mooca, 1721, — São Paulo. Darbo valandos: šiekvienais, nuo 8 iki 11 val. ryto ir nuo 5 iki 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 8 val. iki 12 val. dienos.

EKSURSANTŲ ISANTOS DĖMESIUI

Traukinys, kuriuo Bendruomenės ekskursija važiuoja į Santos, iš Luz stoties išeis 5,35 val. BRAZ STOTYJE NESTOS. Stotį reikia atvykti ben. 15 minučių prieš išeinant traikinį, kad tvarkingai būtų galima užimti ekskursantams skirti vagonai. Luz stotyje tvarkos prižiūrės F. Girdauskas.

Išvažiuojantieji iš São Caetano, stotyje jau privalo būti pusiau šeštą val. ryto. Autobusai iš Villa Zelinos į São Caetaną išeis 5 val. ir 10 min.

Nuvažiavę į Santos, iš stoties ekskursantai eis į N. S. do Rosario bažnyčią (laikinąją katedrą), kurioje išklausys šv. Mišių. Pamaldų metu giedos jungtinis choras. Po pamaldų skirstosi kur kam patinka: vieni į jūrą, kiti, pasižūrėti Santos miesto įdomybių. Maudytis tinkamiausia José Menino prajai, nes atvira jūra ir mažiau pavojų skęsti. Einantiems maudytis išdėmetina, kad pavalgus negalima tuoj įlsti vandenin nes galima staigiai ir labai pavojingai apsigirti. Reik palaukti kokias 2 — 3 valandas.

Santos vaizdų pasižūrėti įdomiausia nuo kalno Santa Terezinha, netoli prajos.

Atgai bus grįžtama pusiau septintą val. vakaro. Stotį jau reikia susirinkti 10 minučių prieš išėjimą užimti ekskursantams skirtus vagonus.

Grįžtant traukinys stotį São Bernarde, São Caetano, Braz ir Luz stotyse.

Ivairiais ekskursijai liečiamais reikalais prašoma kreiptis į ekskursijos vadą kun. P. Ragažinską.

Biljetus prašoma atsiimti šeštadienį iš vakaro, ar penktadienio vakarą iš ten, kur buvo užrašyta ekskursijon

MIRŠTA LIETUVIAI

Praejusią savaitę Santa Casa ligoninėje numirė Katarina Kisiūnienė iš Villa Zelinos. Lapkričio 15 d. palaidotas Gabrys, gyvenęs r. Parnahyba. O 17 d. lapkričio Quarta Parada kapuose palaidota šimtametė senukė iš Villa Bellos Zukauskienė Rozalija. Duktė Rutkauskienė ir anūkai Petras ir Vytautas šimtametę senukę iškilmingai palaidojo.

Tesuteikia Viešpatė mirusiems savo ramybei!

LIET. KAT. MOTERŲ DRAUGIJOS BRAZILIJOS

žiniai pranešu, kad lapkričio m. 20 d., daugeliui draugijos narų važiuojant į Santos, bendrą komunią (8 val. ryto) ir susirinkimas (2 val. po piet. Villa Bellos mokykloj) nukeliamas į ateinančių sekmadienį, lapkričio m. 27 d. Tiek bažnyčioje, tiek susirinkime Draugijos narėms privalomą dalyvauti.

J. Silickienė
Liet. Kat. Moterų Dr-jos
Brazilijoje pirn-kė.

DARBELIŲ PAMOKOS

bus ne penktadieniais, bet šeštadieniais Villa Zelinoj, rua Sete 58 nr. septintą val. vakaro. Lietuviškas, norjncios išmokyti gražių darbų, teatsilanko į pamokas. Mokys Seselės pranciškietės.

Pamaldos

Sj sekmadienį, lapkričio m. 20 d.,

Pamaldos bus:

VILLA ZELINOJ

8 val. — šv. Mišios.

11 val. — Sumos nebūs.

Sv. Antano do Pary bažnyčioj suma 11 val.

EVANGELIJA XXV SEKMADIENIUI

PO SEKMINIU

Mato 8, 1 — 13.

Anuo metu: Jezus nužengiant nuo kalno, jį sekė daug minių. Ir, štai, vienas raupsotas priėjo, pagarbino jį ir tarė: Viešpatie, jei nori, tu gali padaryti mano nesuteptą. Jezus, ištiesęs ranką, palietė jį ir tarė: Noriu, būk nesuteptas. Ir tuojau jis pagijo iš savo raupsų. Jezus gi jam tarė: Žiūrėk, kad niekam nesakytumė, bet eik, pasirodyk kunigui, ir atiduok dovana, kurią yra įsakęs Mozė, jiems paliudyti. Kai jis išėjo į Kapanraumą, prie jo prisitino šimtininkas ir meldė jį, sakydamas: Viešpatie, mano tarnas guli namie stabo ištiktas ir skaudžiai kankinasi. Jezus jam tarė: Aš ateisiu ir jį pagydysiu. Bet šimtininkas atsakydamas kalbėjo: Viešpatie, aš nevertas, kad tu įeitumė po mano stogu, bet tark tikrai žodį, ir mano tarnas pasveiks. Nes ir aš esu žmogus po valdžia pastatytas ir turiu po savim karėvių; aš sakau šitam: Eik, ir jis eina; kitam: Ateik, ir jis ateina; ir savo tarnui: Tai daryk, ir jis daro. Girdėdamas tai, Jezus stebėjosi ir ėjusiems pas kvi save tarė: Iš tikrųjų, sakau jums, aš neradau tokio didelio tikėjimo Izraelyje. Taigi, aš sakau jums, daugelis iš rytų ir vakarų ateis ir sėsis prie stalo dangaus karalystėje su Abrahamu, Izaoku ir Jokubu, o karalystės vaikai bus išmesti laukan į tamsybes; ten bus verksmo ir dantų griežimo. Šimtininkui gi Jezus tarė: Eik, ir tebūnie tau, kaip įtikėjai. Ir tą pačią valandą tarnas pasveiko.

PAVYKĖS KONCERTAS

Pereitą šeštadienį «Vyčių» choras dainavo iš Radio Bandeirante. Koncertas pavyko labai puikiai. Choras nors nėra didelis (30 asmenų), tačiau susidainavęs labai darniai. Tai, be abejonės, choro dirigento nuopelnas. «Vyčiai» tuo būdu ne vien kultūros darbą dirba, bet ir Lietuvos vardą garsina.

«Vyčių» chorą veda mok. F. Girdauskas. Šia proga visą balsingą Mokos ir aplinkinių rajonų jaunimą kviečiame ateiti į «Vyčių» chorą. Be gražių dainų, «Vyčiai» dar mokosi giesmių ir gieda per pamaldas šv. Antano bažnyčioje.

LAIŠKAI YRA:

Karoliui Užkureliui ir Jonui Devitenai. Atsilmti rua da Mooca, 1721.

Oficialus pranešimas

Visuomenės žiniai pranešama, kad lietuviškų knygų galima gauti skuldyti šiose vietose:

1) LIET. KATALIKŲ BENDRUOMENĖS KNYGYNAS, rua Sete nr. 58, knygas keičia antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 20 iki 21 v.

2) BRAZILIJOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJOS CENTRO knygynas, rua da Mooca, 1719, knygas keičia pirmadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 17 iki 20 val.

3) CENTRALINIAMI L. S. BR. KNYGYNE, rua Bandeirantes 474, mokiniams ir suaugusiems knygas keičia kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Vakaraus-trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

4) DR. VINCO KUDIRKOS MOKYKLOS, Moka, rua Lithuania 13, suaugusiems knygos keičiamos antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais (vakaraus) nuo 6 iki 8 val. Mokiniai knygas keičia Mokyklos Vedėjo nurodyta tvarka.

5) D. L. K. VYTAUTO MOKYKLOS KNYGYNAS, Villa Bella, suaugusiems knygas keičia vakaraus: trečiadieniais nuo 6 val. iki 10 val. ir sekmadieniais nuo 8 iki 11 val. ryto. Mokiniam knygos keičiamos kasdien

6) DR. J. BASADAVICIAUS MOKYKLOS KNYGYNE, Villa Anastacio, mokiniams knygos keičiamos šeštadieniais tuoj po pamokų, o kitiems skaitytojams — pirmadieniais nuo 7 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. (vakaraus) ir šeštadieniais nuo 3 iki 3 val. 30 min. dienos metu.

7) MAIRONIO MOKYKLOS KNYGYNE PARQUE DAS NACOES, knygos keičiamos mokiniams kasdien tuoj po pamokų kitiems skaitytojams, — antradieniais ir ketvirtadieniais (vakare) nuo 6 iki 9 val.

I interiorą knygos skaityti išduodamos didesniais kiekiais tik pagal atskirą susitarimą su knygynų vedėjais.

BENDRUOMENĖS ruošiamoj ekskursijoje į Santos važiuoja 400 asmenų.

O VILNIAUS

NEPAMIRŠK, LIETUVII!

FOTO SCHMIDT

Atlieka įvairiausius foto
srities darbus. Vyksta į namus.
Senų paveikslų atnaujinimas.
Paveikslų didinimas.
Vestuvių nuotraukos prie
šv. Antano altoriaus.

RUA SILVA TELLES, 5
(netoli šv. Antano bažnyčios)

Dr. Borís Čhipiakoff

RUA YPIRANGA, 193

2 andr. ap. 4. (kampas Santa Ephigenia), Tel. 4-0316

Vidujinės, nervų ir proto ligos.

SPECIJALI VENERINIŲ LIGŲ LIGONIAMS CLINICA.

Gonoreja išgydoma per 10-15 dienų.

KONSULTORIA ATIDARA iki 9 val. vak.